

havde indleveret sin Dagsorden, skulde jeg have hørt taust paa den stedbundne Forhandling, uden at anse mig for kvalificeret til at udtale en Mening. Der er Noget i den hele Sag, som ikke tiltaler mig; jeg kan ikke negte, at saaledes som man, uden at kjende Sagens Detailler, let danner sig en Mening om den efter det givne Referat, er den ikke ganske heldig. Heller ikke Skoledirektionens Afværd forekommer mig at være fri for nogen Stridighed overfor Sogneraadet, men, som sagt, det er meget vanskeligt at danne sig en Mening om Sagen, naar man ikke kjender de nærmere Forhold, hvorunder den har fundet Sted. Men den ærede Forespørgers Dagsorden kan jeg paa ingen Maade stemme for, fordi denne Sag ogsaa for de folkelige Interesser har to Sider. Indenfor min Erfaring har jeg ofte hørt, netop fra Sognebeboere, stærke Anker fremsatte over, at Sogneraadet — hvor man i Virkeligheden ikke altid skal vente at finde en saa fylldig Garanti for Skolens Interesser, som nu i Dag synes at være den almindelige Mening her — med stor Ensidighed har begunstiget en eller anden Person saaledes, at Skolens Interesser være daarligt tjent, dermed. Saaledes tør jeg paastaa med Bestemthed, at det ikke er uhyrt og ei engang nogen Sjældenhed, at naar et Sogneraad vil favorisere en Kandidat, der ikke har nogen særlig Udkomst til at komme i Betragtning, har det taget de øvrige to Kandidater nedervit paa Listen iblandt de daarligste og indstillet dem, saaledes at Skoledirektionen ikke har havt noget Valg, men var tvungen til at vælge den Mand, som var fult i Spidsen. Nu vil Ingen kunne negte, at ikke alene ere Skolens Interesser meget daarligt tjente med en saadan Fremgangsmaade, men at det ogsaa er en Dingaalelse af Lovens, en uredeligt Maade at anvende Lovens Bestemmelser paa. Det tror jeg dog, at vi maa være enige om, at Hensigten med Lovens Bestemmelse var, at Sogneraadene skulde indstille de Tre, som de ansaa for de mest kvalificerede til Pladsen, og mellem disse Tre skulde Skoledirektionen gjøre sit Valg, men at Hensigten ikke var den, at Sogneraadet skulde kunne gjøre Skoledirektionens Indflydelse illusorisk ved kun at indstille een brugbar Kandidat og to ved Siden af, som der ikke kunde være Tale om, at Skoledirektionen kunde vælge. Finder man altsaa, at det bliver, om just ikke en almindelig Skik, saa dog altsor ofte Tilfældet, at Sogneraadet paa den Maade misbruger sin Etiling, idet det for at skaffe en bestemt Person Embedet, vælger at indstille to Andre ved Siden af ham, som ikke kunne komme i Betragtning, er det jo ligesom en Dingaalelse af Lovens, og hvor det finder Sted, kan man ikke negte, at der er stor Opfordring for Skoledirektionen til at modarbejde en saadan Fremgangsmaade (Stemmer: „Den er lovlig berettiget“). Ja, de Herrer holde meget strengt paa Lovens Ord, naar de skulle bruge det for at kunne rejse en Opposition; men jeg tror

dog alligevel, at de Herrer ved andre Leiligheder vel kunne gjøre den Erfaring, at det er Lovens naturlige Hensigt og Indhold, men ikke dens formelle Udtryk, man nærmest skal holde sig til, og derom tror jeg ikke, at der kan være nogen som helst Tvivl, at den Mening, som skulde ligge i disse Lovbestemmelser, og som Enhver, der deltog i Vedtagelsen, vist ogsaa havde dengang, var, at de Udtryk, hvorpaa det ærede Medlem for Svendborg Antis Soie Valgkreds (S. A. Hansen) udelukkende vilde lægge Vægt „finder Skoledirektionen ingen af de Paagjældende skiftet eller værdig dertil“ udtrykkelig knytte sig til den Forudsætning, at der er indstillet Tre, hvorimellem Skoledirektionen kan vælge. Men naar der i Virkeligheden kun er indstillet to, forsaavidt den Tredie ikke kan komme i Betragtning, er den Bestemmelse ikke opfyldt, at Skoledirektionen kan gjøre et Valg mellem Tre. Desuden maa jeg ogsaa bemærke, at Udtrykkene „skiftet og værdig dertil“ maa man ikke opfatte saaledes, som om den, Skoledirektionen ikke finder skiftet eller værdig til et vist, bestemt Skolelærerembede, derved skulde lide et Stkaar i sin borgerlige Ære eller være uskiftet til ethvert andet Embede. Man maa ikke tage det i den Forstand, at Skoledirektionen er forpligtet til at anse Enhver skiftet og værdig dertil, der overhovedet er en hæderlig Mand i sit Embede, thi der kan være forskjellige Grader i Skiftethed og Værdighed, hvor Hensynet til Skolens Ære og det specielle Embedes Interesse maa komme med i Betragtning. Altsaa, naar Lovens Bestemmelser skulle anvendes overensstemmende med, hvad der oprindeligt var tilfattet, har ganske sikkert Meningen været, at der fra Sogneraadet skulde indstilles de tre efter Sogneraadets Sjøn mest kvalificerede Personer, og mellem dem skulde saa Skoledirektionen have frit Valg. Nu formener jeg, at, dersom vi vedtage den foreslaaede Dagsorden, gjøre vi ikke alene et Skridt, som jeg aldrig har holdt af, idet nemlig Thinget indlader sig paa at sælde en Døm, der ikke kan tillægges en saadan Betydning, at det — ja, jeg har Dndt ved at finde det rette Udtryk, men jeg vil sige — stemmer med Thingets Værdighed. I underordnede, rent administrative Spørgsmaal af tvivlsom Beskaffenhed, og som Enhver dog maa erkjende ikke er af nogen stor Betydning for Fædrelandet i Almindelighed, bør Thinget ikke give sig af med at udtale en høitdelt Døm. Men dertil kommer, at i dette Tilfælde vil Thinget ved at vedtage denne Dagsorden, godkjende en Fremgangsmaade, som er uredelig; thi det er uredeligt, naar et Sogneraad affatter sin Indstilling saaledes, at det kun i Skindet indstiller Tre, men i Virkeligheden kun Een, og naar man efter den Motivering, den ærede Forespørger har givet sin Dagsorden, maa slutte, at han anser dette for berettiget, og at kun naar Skoledirektionen ikke finder nogensomhelst af de Paagjældende skiftet eller værdig (En Stemme: Det staar der ikke.) . . . Ja, men naar den ærede